

O S T R A V A N
=====

Na setkání důchodců-modelářů z ostravského regionu, které vždy v říjnu pořádá Dušan Krumplovič z Havířova za vydatné pomoci Poldy Waska na modelářské zrehabilitované ploše "Hohenecker" jsem někdy v roce 2006 dostal do své sbírky plánek stavební plánky ve skutečné velikosti Ostravana. Jeho konstruktérem byl Václav Mrázek a létal s ním od roku 1951. Byl to človíček vysoký jen do 130cm s problemovými kyčelními klouby, ale velmi zapálený letecký modelář, který nejen dobře létal, ale i obětavě vedl modelářské kroužky v Pionýrském domě ve Vítkovicích a jezdil s dětmi i na soutěže. Sám pak létal motorové modely a modely s pohonem gumovým svazkem. V gumácích Wakefield byla zajímavá podivná při natáčení svazku, kdy se ještě létalo na 80g gumy, což byl už pořádný svazek. Aby model natočil vázal se lanem k opasku a druhý konec byl kotven v zemi pomocí pořádné skoby. Bylo tedy na pomocníkovi, aby se s modelem přibližoval k Václavovi. Po natočení jen rozepnul opasek, který zůstal na místě a šel na start. Donáškovou službu obyčejně dělali kluci z jeho kroužku nebo my spolusoutěžící. Dokazoval, že i s takovým hendikepem se dá provozovat modelářina s volnými modely. Pokud by byl ještě mezi námi, jistě by osedlal RC modely, zvláště pak historiky.

Ostravan je stavebně jednoduchý model celý z tuzemských materiálů na tehdy běžný detonační motor NV-21, který se dal koupit za pár korun, ale na vykonané létání neměl ten správný výkon i otáčky a také celková hmotnost byla vyšší. V současnosti může být vhodnou předlohou pro stavbu i létání v SAM 78 či 95, když svými rozměry je přímo vhodný pro kategorii Sport E-400. Zájemcům o stavbu mohu poskytnout plánky 1:1, který opět potvrzuje, že neznámých modelů z dávné doby i v našem regionu je stále možné objevit.

Postup stavby.

T r u p - tvarově již moderní koncepce bez obvyklého vysokého pylonu je stavebně velice jednoduchý. Stavěl se způsobem dvou bočnic ze smrkových lišt 2x2 a v prostorový trup spojíme bočnice rovněž 2x2 příčkami. Vpředu je zakončen přepážkou z překl. 4mm a přes dvě pole odpředu je trup potažen př. 1 ze všech stran, doplněn rohovými výztuhami i bambusovými kolíky $\varnothing 2,5$ mm pro pružný úchyt motoru gumou. Další tři bambusové kolíky $\varnothing 4$ jsou kotveny v čele první i druhé přepážky na které se nasadí přepážka s přišroubovaným motorem a k trupu se poutá přes kolíky $\varnothing 2,5$ mm gumovými oky proti lámaní vrtulí. Jednoduchý podvozek s kolečkem $\varnothing 30$ je ohnutý z ocel. drátu $\varnothing 1$ s bambusovou nohou. Do trupu je vlepen a přišitý pevnou nití mezi dvě destičky z překl. 1,5mm a vlepen do trupu. Vzádu vlepíme mezi bočnice výztuhy z překl. 1,5mm spolu s bambusovým kolíkem pro úchyt výškovky. Zakončení trupu je z korku s vetknutým bambusovým kolíkem a podložná deska pod výškovku je z překl. 1mm

V ý š k o v k a - je konstrukční, slepená z lišt a žeber s profilem

Rhode St.Genese 29, které jsou z překl. 1mm, náběžka 3x3 usazená na koso, hlavní dvě lišty 2x2 nad sebou, odtokovka 2x10 se zářezy pro žebra. Střed mezi žebry u náběžky je vylepen korkem pro ukotvení kolíků determalizátoru a zhora je střed polepen výkresem s ploutvičkou z lišty 2x8mm. Na obou čelech jsou nalepeny směrovky vyřiznuté z překl. 1,5mm.

K ř í d l o - je dělené, spojené jazykem z překl. 3mm s dvojitým vzepětím s profilem G5P. Střední žebra z překl. 1mm bez vylehčení ve kterých je kotven jazyk v kapsách z překl. 1mm. Všechna další žebra také z překl. 1mm ale vylehčená. Náběžka 3x3 na koso, hlavní obě lišty 3x3, pomocné 2x2, odtokovka 2x10 z broušená do klínu se zářezy pro žebra. Spoj uší doplněn výztuhami z překl. 2mm a koncové oblouky z překl. 1,5mm. Doplníme všemi rohovými výztuhami, háčky z ocel. drátu $\phi 1$ ke stažení obou polovin křídla i potahem středu překl. 0,8mm přes obě žebra.

P o t a h - celého modelu hnědým papírem Kablo střední síly, jen výškovka tenkým. Lepeno Kaseinem, vypnuto vodou a 3x lakován nitrolakem.

Z á l e t - modelu proveden obvyklým způsobem zaklouzáním z ruky na mírném svahu do mírné zatačky a teprve pak na menší otáčky motoru. Teprve pak seřizujeme na maximální otáčky a co nejstrmější stoupání dle možnosti výkonu motoru.

Technické údaje modelu.

=====

rozpětí	1240mm
délka	1052mm
plocha celkem	27,2dm ²
hmotnost	420g
zatížení	15,44dm ²
motor	NV-21
profil křídla	- G5P
profil výškovky	- Rhode St.Genese 29
stoupavost	- 8-10m/sec.
klouzavost	- 1:15

